EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 15.11.2022
COM(2022) 642 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

2022-rapport om energisubsidier i EU

Kommissionens rapport om status over energiunionen — energisubsidier i EU

1. Indledning og de vigtigste resultater

Dette er den tredje årsrapport om overvågning af medlemsstaternes fremskridt hen imod udfasning af energisubsidier — og mere specifikt subsidier til fossile brændstoffer — i EU. Disse subsidier skal udfases i henhold til forordningen om forvaltning af energiunionen og klimaindsatsen[1]. Rapporten bygger på de to tidligere rapporter[2] om subsidier, der er vedlagt som bilag til de statusrapporter om energiunionen, som Europa-Kommissionen offentliggjorde i 2020 og 2021.

De to første rapporter var hovedsagelig baseret på direkte dataindsamlinger fra nationale myndigheder og afslørede en række betydelige datamangler i de nationale energi- og klimaplaner for 2020. Den årlige kontinuitet i dataindsamlingen vil imidlertid bidrage til at forbedre datakvaliteten i statusrapporterne i den nationale energi- og klimaplan, der skal foreligge i 2023.

Den Europæiske Union stræber efter senest i 2030 at have reduceret sine drivhusgasemissioner med mindst 55 % i forhold til 1990 og være klimaneutral senest i 2050. Dette indebærer, at der må sættes en stopper for subsidier til fossile brændstoffer, samtidig med at der skabes gunstige betingelser for energieffektivitet og vedvarende energikilder og tages hensyn til sårbare kunders behov i forbindelse med energiomstillingen.

I november 2021 blev der i Glasgow-klimapagten[3] opfordret til at fremskynde indsatsen hen imod nedtrapning af uformindsket elproduktion fra kulfyrede kraftværker og udfasning af ineffektive subsidier til fossile brændstoffer, samtidig med at der ydes målrettet støtte til de fattigste og mest sårbare i overensstemmelse med de nationale forhold, og behovet for støtte til en retfærdig omstilling anerkendes[4].

Ruslands militære aggression i Ukraine har givet anledning til nye kortsigtede politiske tiltag i Den Europæiske Union. REPowerEU-meddelelsen i marts og REPowerEU-planen[5] i maj 2022 styrkede hovedsagelig målene for den rene omstilling, der er fastsat i den europæiske grønne pagt og nedfældet i EU's klimalov. Udfasningen af importen af fossile brændstoffer fra Rusland vil dog sandsynligvis medføre, at ændringerne i subsidierne til energi fra fossile brændstoffer bliver større i fremtiden. En national indsats for at få kulbaseret og oliebaseret elproduktion tilbage på nettet vil også have en midlertidig virkning.

---

1 Artikel 35, stk. 2, litra n), i forordning (EU) 2018/1999 om forvaltning af energiunionen, i det følgende benævnt "forvaltningsforordningen".

2 https://ec.europa.eu/energy/sites/default/files/annex_to_the_state_of_the_energy_union_report_on_energy_subsidies_in_the_eu.pdf, i det følgende benævnt "Kommissionens tidligere undersøgelser af subsidier (2020 og 2021)".

3 https://unfccc.int/sites/default/files/resource/cma2021_10_add1_adv.pdf.

4 Endvidere understreges det i Rådets henstilling om sikring af en retfærdig omstilling til klimaneutralitet (2022/C 243/04), at "Sammensætningen af skatte- og socialsikringssystemerne og de sociale beskyttelsessystemer bør undersøges i forhold til de specifikke behov, der følger af den grønne omstilling, hvilket også afspejler "princippet om, at forureneren betaler", og behovet for, at ledsagende politikker ikke indfører subsidier til forbrug af fossile brændstoffer, ikke fastlåser forbrugerne til en bestemt teknologi, ikke mindsker incitamenterne til renovering af bygninger og substitution af termiske energisystemer og ikke mindsker incitamenterne inden for energieffektivitetsforanstaltninger generelt."

5 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/da/IP_22_3131.

Kommissionens delegerede forordning om klassificeringssystemet for bæredygtig finansiering[6] blev også vedtaget i juni 2021. Herved blev de tekniske screeningskriterier opstillet til bestemmelse af de betingelser, hvorunder en økonomisk aktivitet skal anses for at bidrage væsentligt til afbødning af eller tilpasning til klimaændringer og samtidig sikre, at den pågældende økonomiske aktivitet ikke i væsentlig grad skader nogen af EU's andre miljømål. Dette blev suppleret af en yderligere delegeret forordning, der blev vedtaget i marts 2022[7], og som omfatter en række økonomiske aktiviteter i visse energisektorer, nemlig visse kerneenergirelaterede aktiviteter.

Kommissionen gennemførte i forbindelse med udarbejdelsen af denne rapport en undersøgelse[8] for at indsamle data fra medlemsstaterne og udvide og/eller korrigere tidligere datasæt, som indeholdt ufuldstændige resultater fra 2020 og 2021[9]. Da Kommissionens undersøgelse blev afsluttet (juli 2022), var dataene for 2021 ufuldstændige, og de var derfor genstand for væsentlige skøn. Derfor bør tallene for 2021 behandles med forsigtighed i denne rapport[10]. For at sikre en god datakvalitet blev medlemsstaterne anmodet om at krydstjekke den nye database. Kommissionens undersøgelse omfattede også en indledende statusopgørelse over, hvordan energisubsidier hænger sammen med klassificeringskriterierne.

Resultaterne af denne undersøgelse bekræfter, at der i de seneste år er blevet brugt et betydeligt — om end lidt faldende — subsidiebeløb på energi fra fossile brændstoffer. Det betyder, at EU og dets medlemsstater må intensivere deres bestræbelser på at opfylde deres internationale forpligtelser vedrørende subsidier til fossile brændstoffer og opnå klimaneutralitet senest i 2050. I 2020 nåede de samlede energisubsidier i EU op på 173 mia. EUR, en stigning på 7 % eller 14 mia. EUR mellem 2015 og 2020. Støtten til vedvarende energi steg med 15 % og nåede op på 81 mia. EUR i 2020, og støtten til energieffektivitet steg med 20 % (15 mia. EUR i 2020) i samme periode 2015-2020 — en gunstig udvikling, der vil hjælpe EU med at nå sine mål for omstilling til ren energi.

I 2021 fortsatte de samlede subsidier til alle former for energi (fossile brændstoffer, kernekraft og vedvarende energi) med at stige. Dette skyldtes stigende efterspørgsel efter energi, da den økonomiske genopretning fortsatte efter 2020, der var præget af covid-19-relaterede restriktioner. Som det fremgår af skøn baseret på data fra 2021, steg de samlede energisubsidier med 11 mia. EUR i 2021 i forhold til 2020 og nåede op på 184 mia. EUR. Af disse energisubsidier nåede subsidier til energiefterspørgsel[11] op på 65 mia. EUR i 2021, ca. 8

---

6 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R2139&from=EN.

7 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:32022R1214&from=EN.

8 Undersøgelse af energisubsidier og andre statslige indgreb i EU — 2022-udgaven, i det efterfølgende benævnt "Kommissionens undersøgelse" https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/34a55767-55a1-11ed-92ed-01aa75ed71a1.

9 Da subsidieopgørelsen for de foregående år blev revurderet, og det monetære grundlag ("udtrykt i 2021-euro" i denne rapport) blev ændret, kan de samlede beløb i diagrammerne i denne rapport afvige fra de beløb, der er indeholdt i den seneste rapport om energisubsidier, der blev offentliggjort i 2021 eller tidligere.

10 For nogle subsidieposter blev værdierne for 2020 anvendt som et skøn for 2021, hvis oplysningerne for 2021 ikke forelå. I de fleste tilfælde henvises der til 2021-data i denne rapport. Så længe 2020-dataene er robuste nok til analysen, anses de for at være det seneste datasæt, der er til rådighed.

11 Subsidier i forbindelse med energiefterspørgsel tilskynder til energiforbrug i forskellige økonomiske sektorer, f.eks. via: i) afgiftslempelser eller refusioner af energiforbrug, ii) regulerede priser i visse sektorer og iii) direkte betalinger, der har til formål at lette forbrugernes byrder som følge af energiomkostninger. Visse subsidier til energiefterspørgsel har sociale konsekvenser, der rækker ud over de rent økonomiske hensyn. I tider med høje energipriser bør der tages hensyn til særligt sårbare forbrugere, når der træffes politiske beslutninger om subsidier.

mia. EUR højere (+ 14 %) end i 2020, og subsidier til energieffektivitet nåede op på 19 mia. EUR, hvilket er ca. 3 mia. EUR højere (+ 29 %) end i 2020. Samtidig faldt støtten til vedvarende energi med næsten 3 mia. EUR (– 3,5 %) i forhold til året før (til 78 mia. EUR i 2021) som følge af stigende engrospriser på elektricitet, hvilket betyder lavere feed-in-præmier.

Subsidier til fossile brændstoffer, der i 2020 nåede op på 50 mia. EUR, faldt med 1,5 % (eller – 0,7 mia. EUR) mellem 2015 og 2020 som følge af: i) et fald i ikke-brændstofspecifikke subsidier (– 1,4 mia. EUR), ii) et fald i subsidier til kul (– 0,9 mia. EUR), iii) en stigning i subsidier til gas (+ 0,5 mia. EUR) og iv) en stigning i subsidier til olie og olieprodukter (+ 1,2 mia. EUR). Subsidier til fossile brændstoffer faldt i de fleste medlemsstater i denne periode. I nogle få lande, f.eks. Belgien, Bulgarien, Finland, Frankrig, Nederlandene, Polen og Slovakiet, steg subsidierne til fossile brændstoffer imidlertid betydeligt mellem 2015 og 2020. På EU-plan var andelen af subsidier til fossile brændstoffer i forhold til BNP stort set uændret mellem 2015 og 2020.

I transportsektoren steg subsidierne til fossile brændstoffer (primært til olieprodukter) drastisk (med 29 % eller 3,1 mia. EUR) mellem 2015 og 2019, mens de faldt med 3 mia. EUR i 2020. Selv på baggrund af stigningen i transportaktiviteterne, efter at covid-19-restriktionerne udløb, forblev subsidierne til fossile brændstoffer i 2021 generelt stabile i forhold til 2020, da subsidier til fossile brændstoffer faldt i andre sektorer af økonomien, f.eks. i energisektoren.

Subsidier til fossile brændstoffer i landbruget steg også (med 13 %, dvs. + 0,7 mia. EUR) mellem 2015 og 2020, og det var i overvældende grad i form af støtte til brændstofforbrug (f.eks. nedsættelse af eller fritagelse for brændstofafgifter).

Subsidier til fossile brændstoffer til husholdninger steg med 15 % (0,4 mia. EUR) i samme periode, hovedsagelig i form af subsidier til varmeolie- og naturgasforbrug. I 2021 fortsatte husstandenes subsidier til fossile brændstoffer med at stige i forhold til niveauet i 2020.

Subsidier til naturgas steg med 6 % (0,5 mia. EUR) mellem 2015 og 2020, hvilket svarer til ca. 19 % af subsidierne til fossile brændstoffer, og i 2021 steg de yderligere med skønsmæssigt 0,7 mia. EUR (+ 10 %) i forhold til 2020. Subsidier til kul og brunkul, der udgør 18 % af de samlede subsidier til fossile brændstoffer, faldt med 9 % (– 0,9 mia. EUR) i EU mellem 2015 og 2020, men steg igen med skønsmæssigt 6 % (0,6 mia. EUR) i 2021.

I de kommende år er der en vis sandsynlighed for, at subsidier til kul vil stige i energisektoren i betragtning af de sandsynlige virkninger af øget anvendelse af kul. Og det forventede fald i gasforbruget på mellemlang til lang sigt peger i retning af faldende subsidier til gas i fremtiden, selv om de nuværende høje gaspriser kan give anledning til stigende subsidier til gas på kort sigt. Subsidierne til kerneenergi i form af kompensation for tidlig lukning og tidlig dekommissionering af nukleare anlæg (hovedsagelig i Tyskland og Frankrig) steg yderligere i 2021 som følge af planlagte nedlukninger. Subsidier til vedvarende energi vil i høj grad afhænge af engrosenergipriserne, men vi kan forvente, at højere priser vil medføre lavere subsidier gennem feed-in-præmier eller differencekontrakter[12].

[12] Yderligere oplysninger om begreber, definitioner, formål, sektorer, instrumenter, brændstoftyper osv. findes i bilag 5 til Kommissionens undersøgelse.

2. Subsidier til energi og fossile brændstoffer i EU

2.1. Energisubsidier i EU

Subsidier i denne rapport defineres efter den metode, der er fastlagt af Verdenshandelsorganisationen (WTO)[13], og som blev anvendt i den nye støtteundersøgelse fra Kommissionen[14] og de foregående to rapporter om energisubsidier (2020 og 2021). Denne metode inddeler subsidier i fire kategorier: i) statslige foranstaltninger, der indebærer direkte overførsel af midler, ii) offentlige indtægter, der ellers er givet afkald på (ikke opkrævet), iii) regeringer, der leverer varer og tjenesteydelser eller køber varer og iv) pris- og indkomststøtte.

I denne rapport undersøges energisubsidier desuden ud fra forskellige synsvinkler, f.eks.: i) ved hjælp af det mål, de søger at fremme (produktion, forbrug/efterspørgsel, infrastruktur eller energieffektivitet), ii) efter brændstoftype (fossile brændstoffer, vedvarende energikilder, kernekraft), iii) efter økonomiske sektorer (energi, transport, industri, landbrug[15], boliger, tjenesteydelser osv.) eller iv) efter de instrumenttyper, der anvendes til at indføre subsidier (skattelettelser, tilskud, pris- eller indkomststøtte osv.).

Hvis man ser på ændringerne i energisubsidierne i EU, beløb den samlede finansielle støtte sig til 173 mia. EUR i 2020, hvilket er en stigning på 7 % (+ 14 mia. EUR) siden 2015. Subsidier til energiproduktion steg med 11 % (+ 9 mia. EUR) i samme periode, hovedsagelig på grund af subsidier til produktion af vedvarende energi (81 mia. EUR i 2020), mens støtten til energieffektivitetsforanstaltninger steg med 20 % (+ 2,5 mia. EUR i samme periode, nåede op på 15 mia. EUR i 2020).

Den forbedrede pandemiske situation og den permanente lempelse af inddæmningsforanstaltningerne i 2021 gav EU's økonomi en chance for at komme på fode igen. I det år oplevede EU's økonomi en hurtigere genopretning end oprindeligt forventet, hvilket også påvirkede energiforbruget og subsidierne til energiprodukter i opadgående retning. Som de anslåede data viser, steg energisubsidierne i EU til 184 mia. EUR i 2021 (en stigning på 12 mia. EUR eller 7 % i forhold til 2020). Subsidier i forbindelse med energiefterspørgslen[16] steg med 14 % (+ 8 mia. EUR) i 2021 i forhold til 2020, hovedsagelig på grund af et stigende energiforbrug som følge af økonomisk genopretning. Dette viste, at faldet i subsidier til energiefterspørgslen i 2020 kun var midlertidigt. Virkningen af de foranstaltninger, som medlemsstaterne traf i anden halvdel af 2021 for at støtte erhvervslivet og offentligheden — om end kun midlertidigt — på baggrund af de høje energipriser kan allerede ses i stigende energiefterspørgselsrelaterede subsidier for denne periode. Det vil dog først være muligt at kvantificere nærmere detaljer i den næste udgave af rapporten om energisubsidier.

---

13 Verdenshandelsorganisationens (WTO's) aftale om subsidier og udligningsforanstaltninger. https://www.wto.org/english/tratop_e/scm_e/scm_e.htm.

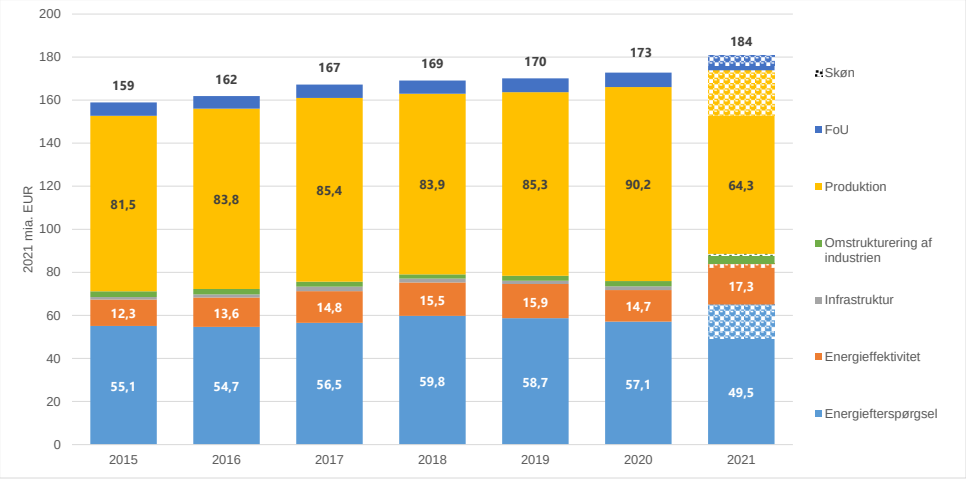
14 Se mere om energisubsidiemetoden i Kommissionens undersøgelse.

15 I denne rapport omfatter det også fiskeristøtte.

16 Subsidier i forbindelse med energiefterspørgsel tilskynder til energiforbrug i forskellige økonomiske sektorer, f.eks. via: i) afgiftslempelser eller refusioner af energiforbrug, ii) regulerede priser i visse sektorer og iii) direkte betalinger, der har til formål at lette forbrugernes byrder som følge af energiomkostninger. Visse subsidier til energiefterspørgsel har sociale konsekvenser, der rækker ud over de rent økonomiske hensyn. I tider med høje energipriser bør der tages hensyn til særligt sårbare forbrugere, når der træffes politiske beslutninger om subsidier.

Efter et midlertidigt fald i 2020 steg støtten til energieffektivitetsforanstaltninger igen i 2021, hvor den nåede op på 19 mia. EUR. Dette udgjorde en stigning på 54 % (+ 6,5 mia. EUR) sammenlignet med 2015. Derudover steg det anslåede støttebeløb til omstrukturering af industrien til 4,6 mia. EUR i 2021 (en stigning fra 2,3-2,4 mia. EUR i hvert af de foregående 2 år), hovedsagelig på grund af øget finansiel støtte til dekommissionering af kul- og brunkulsminer og dertil knyttede økonomiske omstillingsforanstaltninger. Subsidier til energiproduktion faldt imidlertid med 5 % (– 5 mia. EUR), da subsidier til vedvarende energi (hovedsagelig solenergi) faldt betydeligt som følge af højere engrospriser på elektricitetsmarkedet, hvilket påvirkede støtteordninger for feed-in-præmier og differencekontrakter.

Figur 1 — EU's energisubsidier efter formål



Kilde: Undersøgelse af energisubsidier og andre statslige indgreb i EU — 2022-udgaven. I hele dette dokument viser skraverede stakkede bjælker, at disse data for 2021 er baseret på skøn, og hver kategori bør fortolkes, som om der tilføjes en skraveret bjælke (skøn) til den udfyldte bjælke (faktuelle data) til sammenligning med tidligere år.

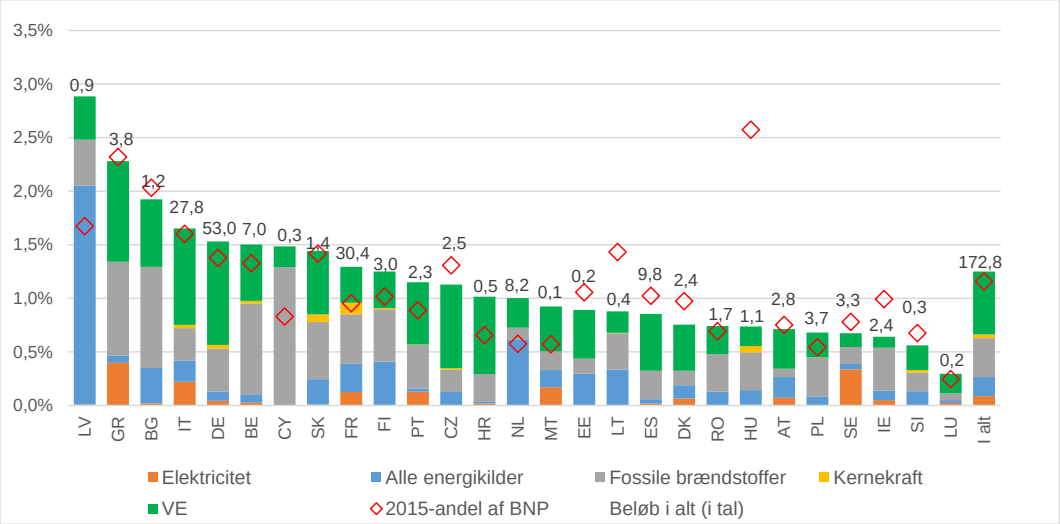
Som indikator for intensiteten af energisubsidier i økonomien kan energisubsidierne set i forhold til BNP i EU's medlemsstater anvendes til at foretage sammenligninger på tværs af landene. Det skyldes, at de absolutte subsidieværdier også afhænger af størrelsen af et givet lands økonomi. I 2020 varierede energisubsidierne i forhold til BNP betydeligt fra medlemsstat til medlemsstat, fra 2,9 % af BNP i Letland til kun 0,3 % af BNP i Luxembourg. Energisubsidierne i procent af BNP i EU udgjorde i gennemsnit 1,2 % i 2020, hvilket viser en høj grad af stabilitet i 2015-2020 i EU generelt og også i de fleste medlemsstater.

Analysen viser også, at forskellige lande anvender subsidier til at støtte forskellige politikker og foranstaltninger, og at disse politikker og foranstaltninger hver især påvirker målene for EU's omstilling til ren energi forskelligt. Letland brugte f.eks. 2 % af sit BNP på subsidier til energieffektivitetsforanstaltninger i 2020[17] (og 0,4 % af landets BNP på både fossile brændstoffer og subsidier til vedvarende energi), mens Tyskland, Italien og Grækenland brugte ca. 1 % af deres BNP på subsidier til vedvarende energi. Tyskland og Italien brugte henholdsvis 0,4 % og 0,3 % af deres BNP på subsidier til fossile brændstoffer.

17 Disse foranstaltninger var hovedsagelig knyttet til programmer under Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU) i perioden 2014-2020, der havde til formål at indføre kulstoffattig udvikling i alle økonomiske sektorer. Fra 2021 viste foreløbige data, at disse EFRU-foranstaltninger var ophørt, hvilket reducerede det samlede subsidiebeløb.

Samtidig bruger andre lande stadig mere på fossile brændstoffer[18] end på foranstaltninger, der tilskynder til omstilling til ren energi. I 2020 brugte Cypern ca. 1,3 % af sit BNP på støtte til fossile brændstoffer (og kun 0,2 % på subsidier til vedvarende energi), og i Grækenland og Belgien var denne andel tæt på 1 %, hvilket modvirkede omstillingen til ren energi. Disse to lande brugte ikke desto mindre henholdsvis 0,9 % og 0,5 % af deres BNP på vedvarende energi. I 2021 forblev energisubsidierne i procent af BNP stabile (eller de faldt en smule i forhold til 2020) i de fleste EU-medlemsstater.

Figur 2 — Subsidier til forskellige energikilder, i procent af BNP i 2015 og 2020 og i mia. EUR i 2020



Kilde: Undersøgelse af energisubsidier og andre statslige indgreb i EU — 2022-udgaven. Elektricitet henviser til generel, ikke-teknologispecifik støtte til elektricitet, mens "Alle energikilder" er subsidier, der ikke direkte kan tilskrives energibærere eller brændstoffer (f.eks. energieffektivitetsforanstaltninger og incitamenter vedrørende energiefterspørgsel/energiforbrug, uanset hvilken energibærer det drejer sig om, investeringstilskud og særlige FoU-udgifter). Yderligere oplysninger findes i Kommissionens undersøgelse.

Subsidier til **vedvarende energikilder**, der tegner sig for ca. 44 % af den samlede værdi af energisubsidier i de seneste år, steg med 7 % (+ 5,5 mia. EUR) i 2020 i forhold til 2019. I 2021 faldt disse subsidier imidlertid med 3 % (– 2,8 mia. EUR, påvirket af højere engrospriser på energi og dermed lavere feed-in-præmier eller differencekontrakter), som de anslåede tal viser. Subsidier til fossile brændstoffer, som har udgjort 31 % af den samlede værdi af energisubsidier i de seneste år, er derimod faldet med 5,5 % (– 2,9 mia. EUR) i 2020 og er stort set forblevet stabile i 2021. På trods af et opsving i brændstofforbruget til transport steg de samlede subsidier til fossile brændstoffer i 2021 ikke, som de gjorde i andre sektorer, såsom energisektoren. Tværtimod faldt støtten til fossile brændstoffer til transport.

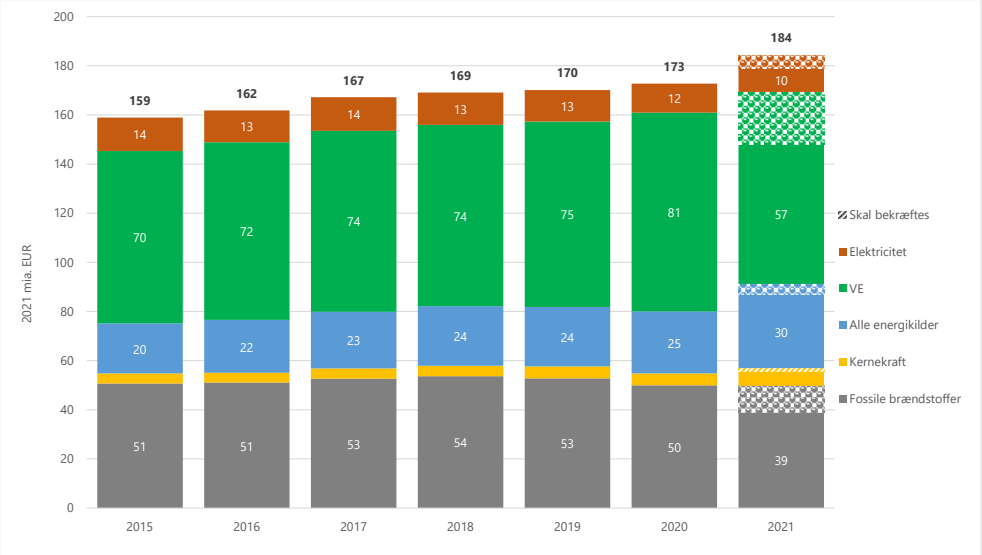
Subsidier til **elektricitet**[19] faldt en smule mellem 2015 og 2020, mens subsidier til "alle energikilder" (flere energikilder eller foranstaltninger, der ikke direkte kan tilskrives energiprodukter) steg fra 20 mia. EUR til 26 mia. EUR (+ 30 %). I 2021 steg både støtten til elektricitet og "alle energikilder", hvilket medførte en stigning i skatteudgifterne til energiprodukter, som ikke kan tilskrives en given energibærer (i forbindelse med støtte til energiefterspørgsel).

18 Generelt er de fleste subsidier til fossile brændstoffer stadig beregnet på at tilskynde til forbrug og/eller energiproduktion fra sådanne brændstoffer, mens andelen af subsidier, der har til formål at mindske afhængigheden af fossile brændstoffer, er minimal.

19 Subsidiebeløb til elforbrug er blevet omfordelt til deres energikilder (f.eks. fossile brændstoffer, kernekraft, vedvarende energi) på grundlag af de nationale energibalancer.

Efter at have været stabil i flere år siden 2015 (i gennemsnit 4,2 mia. EUR) nåede subsidierne til **kerneenergi** op på næsten 5 mia. EUR i både 2019 og 2020. I 2021 steg de imidlertid yderligere til 7,2 mia. EUR, selv om subsidier til kernekraft selv efter denne stigning kun udgjorde 4 % af de samlede energisubsidier i EU. Denne stigning skyldtes hovedsagelig finansielle instrumenter, der skulle kompensere for tidlig lukning og dekommissionering af nukleare anlæg, først og fremmest i Tyskland og Frankrig. Kompensationsordninger er hovedsagelig baseret på betaling for elektricitet, der ikke produceres (på grund af tidlig lukning), eller for "strandede" aktiver[20]. I Tyskland blev der udbetalt en kompensation på 2,4 mia. EUR i november 2021, hvilket i væsentlig grad påvirkede det samlede subsidiebeløb til kerneenergi i Europa.

Figur 3 — EU's energisubsidier efter brændstoftype



Kilde: Undersøgelse af energisubsidier og andre statslige indgreb i EU — 2022-udgaven. "Alle energikilder" er subsidier, der ikke direkte kan tilskrives energibærere eller brændstoffer (f.eks. energieffektivitetsforanstaltninger, der tegner sig for ca. 55 % af "alle energikilder i 2021", og incitamenter til energiefterspørgsel/forbrug uanset energibærer, investeringstilskud og særlige FoU-udgifter).

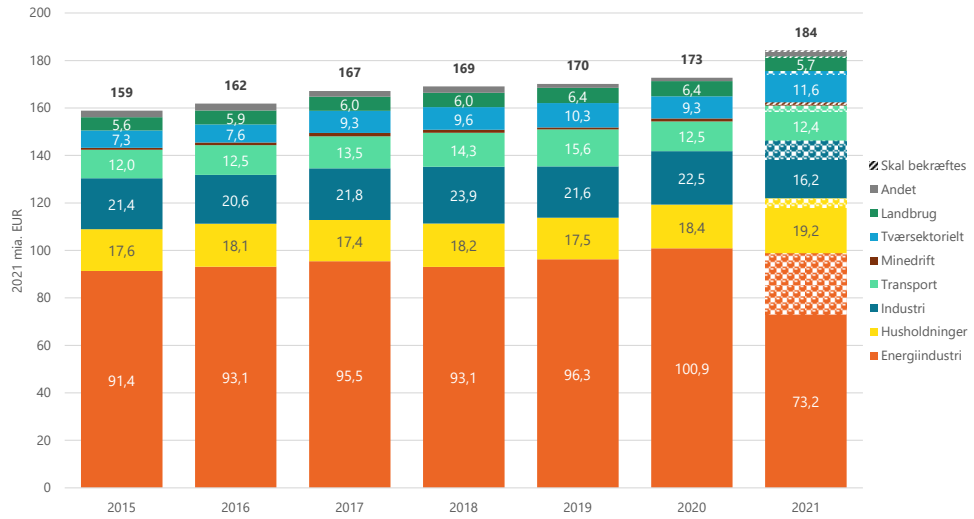
Andelen af energisubsidier, der kunne knyttes direkte til energisektoren[21] (dvs. elproduktionssektoren, kulmineselskaber og olie- og gasselskaber), lå på omkring 56-58 % i 2019 og 2020, mens den i 2021 faldt til 54 %. I samme periode viste andelen af energisubsidier til husholdningerne en stigende tendens og nåede op på omkring 12-13 %, mens industriens andel var lige over 10 % og transportsektorens andel lidt under 10 %. Mellem 2015 og 2020 steg subsidierne med næsten 10 mia. EUR i energisektoren (+ 10 %), og ikke-sektorspecifikke energisubsidier steg ligeledes med 2,7 mia. EUR i samme periode. Samtidig faldt energisubsidierne i den kommercielle sektor med 1 mia. EUR.

I 2021 steg de energisubsidier, der blev udbetalt til husholdningssektoren, med ca. 5 mia. EUR i forhold til 2020 (+ 26 %), idet høje energipriser gav anledning til mere finansiel støtte fra regeringerne til husholdningerne. I industrisektoren steg energisubsidierne med 1,7 mia. EUR (+ 8 %), mens de i energisektoren faldt med 2,1 mia. EUR (– 2 %).

20 Strandede aktiver er aktiver, der har været ude for uventede eller tidlige nedskrivninger, devalueringer eller konvertering til passiver

21 Yderligere oplysninger om definitioner, formål, sektorer, instrumenter, brændstoftyper osv. findes i bilag 5 til Kommissionens undersøgelse.

Figur 4 — EU's energisubsidier fordelt på økonomiske sektorer



Kilde: Undersøgelse af energisubsidier og andre statslige indgreb i EU — 2022-udgaven.

Den største andel (ca. 90 %) af **subsidier til vedvarende energi** i EU (81 mia. EUR i 2020) var alt i alt i energisektoren. Omkring 38 % af subsidierne til vedvarende energi kunne knyttes til solenergi i 2020, mens vindkraftproduktion tegnede sig for ca. 27 % af subsidierne til vedvarende energi, og andelen af biomasse lå på omkring 22 %. Den resterende andel til vandkraft, geotermisk energi og andre vedvarende energikilder var ret lille (13 %). I 2021 faldt andelen af subsidier til solenergi fra vedvarende energikilder til 34 %, mens den andel, der blev opnået med vind og biomasse, hver udgjorde ca. 24 %.

De vigtigste **subsidieinstrumenter til vedvarende energi** i EU's medlemsstater er feed-in-tariffer[22] (svarende til 54 mia. EUR eller 67 % af de samlede subsidier til vedvarende energi i 2020). Disse feed-in-tariffer afspejler subsidier, der stammer fra langtidskontrakter, som for det meste er indgået for mere end ti år siden, da de nyeste kontrakter ikke længere anvender feed-in-tariffer med undtagelse af nogle små producenter. Feed-in-præmier og kvoter for vedvarende energi med handelscertifikater tegnede sig for mindre andele (henholdsvis 8 mia. EUR eller 10 % og 7 mia. EUR eller 8 % i 2020). Afgiftslettelsesinstrumenter (hovedsagelig i form af afgiftsnedsættelser og -fritagelser) bidrog desuden med ca. 6 mia. EUR (7 %) til det samlede beløb for subsidier til vedvarende energi.

Subsidier til energieffektivitet i EU steg mellem 2015 og 2019, mens de i 2020 faldt en smule (med 6 % til 1 mia. EUR) og nåede op på 15 mia. EUR, selv om de steg næsten 20 % i forhold til 2015. I 2021 steg støtten til energieffektivitet til skønsmæssigt 19 mia. EUR (+ 29 % i forhold til 2020), idet der var en særlig stor stigning i husholdninger (+ 1,3 mia. EUR) og i industrien (+ 0,5 mia. EUR). Tilskud repræsenterede en særlig stor del og tegnede sig for 39 % af alle subsidier til energieffektivitet i 2020-2021. De næstvigtigste kategorier af energieffektivitetssubsidier var skatteudgifter (30 %), lån på lempelige vilkår (18 %) og energieffektivitetsforpligtelser (13 %). I 2021 begyndte mange EU-medlemsstater at gennemføre genopretningsplaner[23], der blev en betydelig kilde til investeringer i

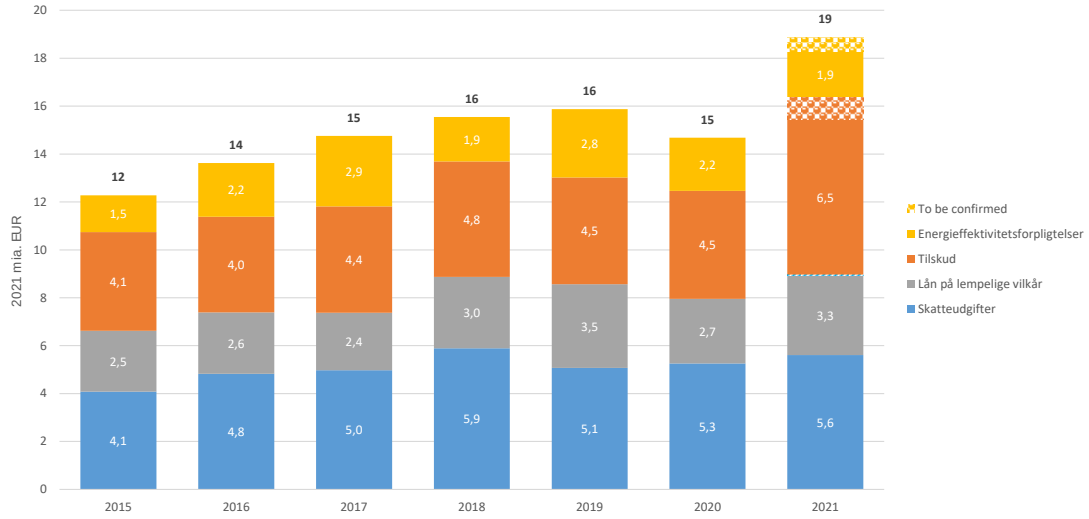
22 Yderligere oplysninger om begreberne og de forskellige instrumenters rolle kan findes i Kommissionens undersøgelse.

23 De nationale genopretnings- og resiliensplaner blev udarbejdet og vedtaget i 2021. Deres indvirkning vil sandsynligvis først kunne mærkes i de kommende år. Ud over udgifter til energieffektivitet afsættes der i genopretnings- og resiliensplanerne betydelige beløb til andre formål, såsom vedvarende energi.

energieffektivitet. Stigningen i støtten til energieffektivitet mellem 2020 og 2021 har i vid udstrækning været drevet af byggesektoren.

Øgede tilskud til energieffektivitet er i overensstemmelse med princippet om "energieffektivitet først" i EU's energipolitikker, og disse subsidier har også bidraget til den faldende energiintensitet i EU's økonomi. Midt i den økonomiske recession udviste EU's BNP i 2020 en vækst på blot 2,6 % i forhold til 2015, selv om EU's endelige energiforbrug faldt med 5 % i samme femårsperiode, hvilket medførte, at EU-økonomiens energiintensitet faldt med 7,4 % i dette tidsrum. Selv om BNP steg med 5,3 % i EU i 2021, er det usandsynligt, at den faldende tendens i energiintensiteten vendte. Yderligere skift fra subsidier, der tilskynder til energiforbrug, til subsidier til energieffektivitetsforanstaltninger kan bidrage til at fastholde denne faldende tendens.

Figur 5 — Subsidier til energieffektivitet i EU



Kilde: Undersøgelse af energisubsidier og andre statslige indgreb i EU — 2022-udgaven.

Når man ser på andre sektorer, modtog **husholdningerne** ca. 11 % af de samlede energisubsidier, der i 2020 blev tildelt alle økonomiske sektorer. Mere end halvdelen af subsidierne til husholdningerne kunne ikke direkte tilskrives energibærere (f.eks. støtte til energieffektivitetsforanstaltninger). Støtten til elektricitet og fossilt brændsel (f.eks. fyringsolie, gas, kul) udgjorde også en betydelig andel (henholdsvis 26 % og 17 %)[24]. For industriens vedkommende kunne størstedelen af subsidierne direkte tilskrives elektricitet, gas, olieprodukter og vedvarende energi, mens subsidier for transportsektorens vedkommende hovedsagelig kunne tilskrives olieprodukter.

Prisreguleringen på forbrugersiden (forbrugerprisgarantier) har haft faldende betydning mellem 2015 og 2020. I 2021 steg omkostningerne ved disse garantier imidlertid til over 5 mia. EUR fra kun 1,8 mia. EUR i 2020, sandsynligvis på grund af stigende energiprisstøtte til husholdninger og industrien som følge af stigende energipriser. Samtidig har støtten på producentsiden (producentprisgarantier såsom købsaftaler, garantier for brændstofomkostninger osv.) i de seneste år ligget på 4-5 mia. EUR i EU.

[24] Hovedsagelig i form af nedsat moms. Der skal ydes særlige former for finansiel støtte til sårbare husholdninger, da der indgår andre overvejelser end dem, der udelukkende vedrører energimarkedet. Den nuværende subsidierapport og de underliggende undersøgelsesdata indeholder imidlertid kun data for husholdningssektoren som helhed. Der foreligger ikke nogen dybdegående socioøkonomisk opdeling (f.eks. indkomstniveau, alder, husstandssammensætning osv.).

Subsidier til kapacitetsbetalinger har udvist en høj grad af stabilitet i 2015-2020 og lå i gennemsnit på ca. 2,1 mia. EUR i denne periode. De steg til skønsmæssigt 2,6 mia. EUR i 2021. Kapacitetsmekanismer, der for det meste betales for elproduktion fra fossile brændstoffer i denne periode.

Tilskuddene til **brint** er steget kraftigt i de senere år, fra 195 mio. EUR i 2015 til 329 mio. EUR i 2021. I 2021 var to tredjedele af denne støtte i form af støtte til FoU-udgifter, mens resten hovedsagelig bestod af direkte overførsler[25]. I de kommende år, og som foreløbige data allerede viser, forventes der en betydelig stigning i støtten til brint.

Forskellige **støttekategorier** kan give incitament til brug af forskellige energiteknologier. Det er imidlertid ikke altid muligt at fastslå, hvilke støttekategorier der er mest almindelige for bestemte energigrupper. Som det fremgår af tabel 1, er der betydelige subsidier til skatteudgifter (fritagelser, nedsættelser osv.) for fossile brændstoffer, da de dækker ca. to tredjedele af subsidierne til fossile brændstoffer. I modsætning hertil tegner indkomst- og prisstøtte (f.eks. feed-in-tariffer/præmier) sig for 85 % af den samlede støtte til vedvarende energi (og de tegner sig for 41 % af de samlede energisubsidier). Subsidier til skatteudgifter er også betydelige for elektricitet (86 %) og kategorien "alle energikilder" (40 %) (kategorien "alle energikilder" omfatter også subsidier til energieffektivitet), mens subsidier til direkte overførsler for "alle energikilder" også spiller en vigtig rolle (ca. en tredjedel af de samlede subsidier til "alle energikilder").

Tabel 1 — Fordeling af subsidier på tværs af forskellige energibærere og instrumenter

Subsidiekategori	Alle energier	Elektricitet	Fossile brændst.	Kernekraft	VE	I alt
Direkte overførsler	5%	0%	3%	1%	2%	**11%**
Skatteudgifter	6%	6%	20%	1%	4%	**36%**
Indkomst- eller prisstøtte	1%	1%	6%	0%	41%	**49%**
FoU-budgetter	2%	0%	0%	1%	1%	**4%**
I alt	**15%**	**7%**	**29%**	**3%**	**47%**	**100%**

Kilde: Undersøgelse af energisubsidier og andre statslige indgreb i EU — 2022-udgaven.

2.2 Subsidier til fossile brændstoffer i EU

Subsidier til fossile brændstoffer er faldet med 1,5 % i EU i de 5 år, der er forløbet siden 2015, og nåede op på 50 mia. EUR i 2020[26]. I 2020 var subsidierne til fossile brændstoffer 3 mia. EUR mindre end i 2019, hovedsagelig på grund af reducerede transportaktiviteter. Hvis man ser på de anslåede data for 2021, udviste de samlede subsidier til fossile brændstoffer i

25 Der foreligger ingen opdeling af data om forskellige teknologier og kilder til brintproduktion (f.eks. vedvarende energikilder eller fossile brændstoffer).

26 For at følge en ensartet metode på tværs af medlemsstater, energibærere, sektorer og støtteinstrumenter blev visse poster, der i andre kilder betragtes som subsidier, ikke medregnet i de samlede tal i Kommissionens undersøgelse. For eksempel anvender mange medlemsstater forskellige punktafgiftssatser for benzin og diesel, så subsidier til disse produkter kan være betydelige. Tilsvarende er international luftfart og søtransport uden for EU ikke omfattet. Da statslig kapitaltilførsel eller køb ikke er omfattet af Kommissionens undersøgelse, er en del af den finansielle støtte, der ydes til virksomheder, som forbruger fossile brændstoffer (f.eks. finansielle redningspakker til luftfartsselskaber), heller ikke omfattet af subsidier til fossile brændstoffer. Databasen indeholder heller ikke oplysninger om teknologier til reduceret og ikke-reduceret produktion af fossile brændstoffer.

EU imidlertid ikke nogen stor fremgang i forbindelse med det økonomiske opsving, men lå i stedet tæt på niveauet i 2020. Dette skyldtes forskelle i subsidierne til fossile brændstoffer i forskellige økonomiske sektorer som beskrevet i de følgende afsnit.

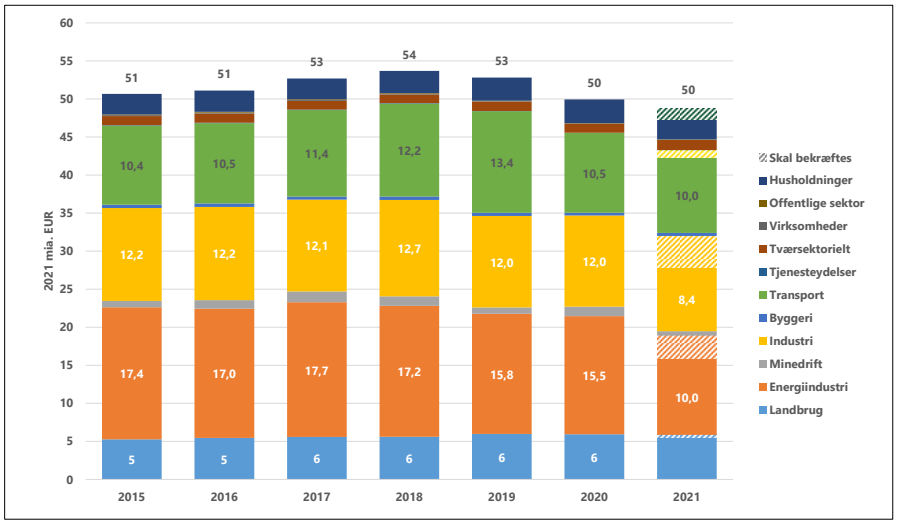
Subsidier til fossile brændstoffer i **energisektoren** faldt med 1,9 mia. EUR (– 11 %) mellem 2015 og 2020, hovedsagelig som følge af fald i ikke-brændstofspecifikke subsidier og subsidier til flere typer fossile brændstoffer, mens subsidier, der specifikt blev tildelt kul, brunkul og naturgas, forblev praktisk taget uændrede. Alt i alt er faldende subsidiering af fossile brændstoffer inden for energiproduktion en positiv udvikling for EU's klimamål og internationale forpligtelser. I 2021 fortsatte subsidierne til fossile brændstoffer med at falde i energisektoren, og de var 25 % lavere end i 2015.

I **transportsektoren** steg subsidierne til fossile brændstoffer (primært til olieprodukter) drastisk (med 29 % eller 3,1 mia. EUR) mellem 2015 og 2019, hvorpå de faldt med 3 mia. EUR i 2020 (primært på grund af et lavere olieforbrug) og derpå steg igen med 0,9 mia. EUR i 2021 (+ 9 % i forhold til 2020). Ifølge skøn i forbindelse med undersøgelsen var forbruget af petroleum inden for luftfarten i 2021 stadig lavere end i 2019.

Subsidier til fossile brændstoffer i **landbruget steg også** (med 13 %, dvs. +0,7 mia. EUR) mellem 2015 og 2020, og sektoren fik subsidier, hvilket i overvældende grad var i form af støtte til forbrug af olieprodukter (f.eks. nedsættelse af eller fritagelse for brændstofafgifter). Subsidier til fossile brændstoffer **til husholdninger** steg med 15 % (0,4 mia. EUR) i samme periode, hovedsagelig i form af subsidier til varmeolie- og naturgasforbrug. I 2021 fortsatte husstandenes subsidier til fossile brændstoffer med at stige i forhold til niveauet i 2020.

I modsætning hertil faldt subsidier til fossile brændstoffer i **industrien**, hovedsagelig i form af afgiftslempelser og -fritagelser for energiforbrug, med 0,2 mia. EUR (– 2 %) mellem 2015 og 2020. Støtten til kul faldt med 1,4 mia. EUR, mens subsidier til gas og olie steg med henholdsvis 0,5 mia. EUR og 1,1 mia. EUR i femårsperioden.

Figur 6 — Subsidier til fossile brændstoffer i forskellige sektorer i EU



Kilde: Undersøgelse af energisubsidier og andre statslige indgreb i EU — 2022-udgaven.

Subsidier til **olie og olieprodukter**, der udgør mere end halvdelen af de samlede subsidier til fossile brændstoffer i EU, steg med 6 % (+ 1,2 mia. EUR) mellem 2015 og 2020, selv om

disse subsidier faldt med 3,1 mia. EUR i 2020 som følge af de covid-19-relaterede nedlukninger. Subsidier til dieselolie steg med 44 % (+ 3,4 mia. EUR) mellem 2015 og 2020 i EU, idet de største bidragydere var Belgien (+ 1,8 mia. EUR, mere end tredoblet) og Frankrig (+ 1,2 mia. EUR eller + 74 %). Subsidier til olie og olieprodukter steg med skønsmæssigt 0,8 mia. EUR i 2021 i forhold til 2020.

Subsidier til **kul og brunkul** faldt med 9 % (– 0,9 mia. EUR) i EU mellem 2015 og 2020 på grund af faldende anvendelse af fast brændsel i flere sektorer, herunder i industrien. Inden for elproduktion viste subsidier til kul imidlertid ikke nogen væsentlig ændring i denne femårsperiode. I fremtiden vil subsidier til kulsektoren muligvis stige i en begrænset periode på grund af både den forventede kortsigtede stigning i kul i blandinger til elproduktion og kompensationsordninger for lukning af kul- og brunkulsanlæg, der er planlagt i flere medlemsstater. Der kan dog ske ændringer i planerne for disse kompensationsordninger i lyset af de aktuelle udfordringer for energiforsyningen og -forsyningssikkerheden. Det største fald i subsidier til fast brændsel i denne femårsperiode kunne konstateres i Tyskland (med 11 % eller – 0,8 mia. EUR), mens kulsubsidier i Polen steg med 65 % (+ 0,6 mia. EUR). Subsidier til kul i EU steg med skønsmæssigt 0,6 mia. EUR i 2021 i hele EU i forhold til 2020.

Subsidier til **naturgas** steg med 6 % (0,5 mia. EUR) mellem 2015 og 2020, hvilket svarer til ca. 19 % af subsidierne til fossile brændstoffer, hvilket er lidt mere end andelen for kul og brunkul (18 %). Subsidier til gas steg i industrisektoren i denne periode, mens der ikke skete nogen ændringer i subsidierne inden for elproduktion. Subsidier til naturgas steg med ca. 0,5 mia. EUR både i Tyskland (+ 9 %) og Frankrig (+ 113 %) i denne periode, mens ændringen mellem 2015 og 2020 viste et blandet billede i andre lande.

Stigende kulpriser på grund af meget høje gaspriser gjorde det vanskeligere at erstatte gas med kul i energimikset i mange EU-medlemsstater, men de har bidraget til at fremme udskiftning med billigere vedvarende energikilder. Som følge af den aktuelle geopolitiske situation har EU iværksat to initiativer. Det første initiativ er REPowerEU-planen, som går ud på at mindske afhængigheden af gasforbrug (primært med henblik på at: i) diversificere gasforsyningen væk fra Rusland, ii) fremme energieffektivitet og energibesparelser og iii) fremskynde udbredelsen af vedvarende energi. Det andet initiativ er initiativet "Spar på gassen til en sikker vinter" om at reducere gasforbruget i vinteren 2022-2023[27]. I fremtiden vil disse to initiativer sandsynligvis påvirke subsidier til naturgas[28]. Subsidierne til gas i hele EU steg med skønsmæssigt 0,7 mia. EUR (+ 10 %) i 2021 i forhold til 2020.

Subsidier til fossile brændstoffer har **forskellig betydning i de forskellige EU-lande** afhængigt af størrelsen af det nationale BNP. I 2020 brugte Cypern 1,3 % af sit BNP på at subsidiere fossile brændstoffer (hovedsagelig olieprodukter). Bulgarien brugte også 0,9 % af sit BNP på subsidier til fossile brændstoffer det år (hovedsagelig på foranstaltninger, der ikke er knyttet til bestemte brændstoffer). Til gengæld brugte Luxembourg og Østrig mindre end

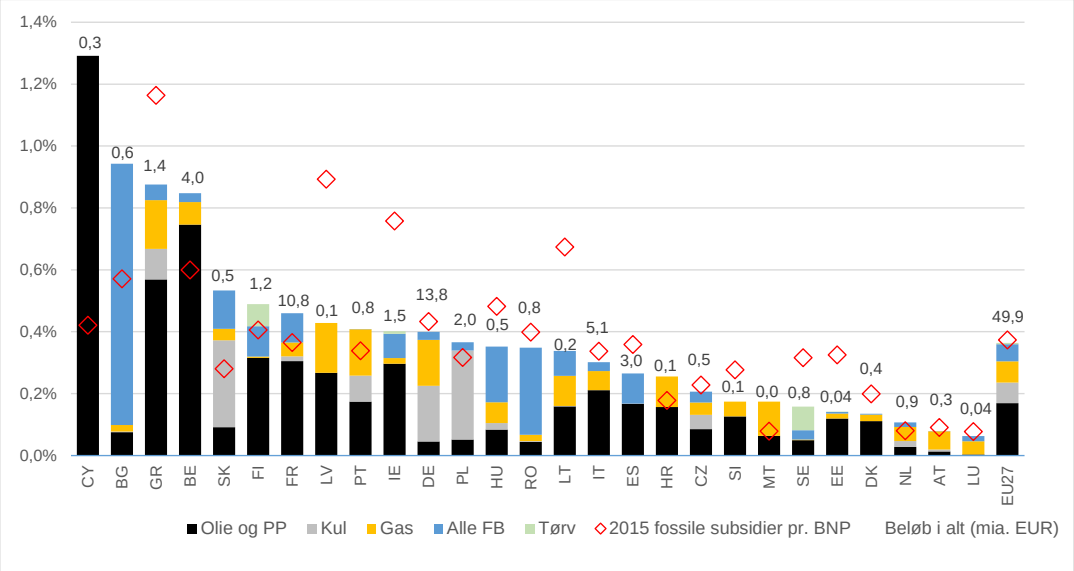
[27] Ud over disse initiativer har EU vedtaget andre vigtige retsakter, der har indvirkning på gasforbruget og subsidierne, såsom forordningen om reduktion af efterspørgslen efter gas, forordningen om gasoplagring osv.

[28] Subsidier til gas vedrører kun subsidier til produktion og forbrug af gas og energi fra gas. De omfatter ikke støtte til potentiel infrastrukturudvikling såsom opgradering af det europæiske gasnet for at opnå bedre gasstrømme, opførelse af nye LNG-genforgasningsterminaler eller udvidelse af eksisterende terminaler osv.

0,1 % på subsidier til fossile brændstoffer i 2020, idet EU-gennemsnittet lå på 0,3 % af BNP. Efter Cypern brugte Belgien og Grækenland mest på subsidier til olieprodukter (henholdsvis 0,7 % og 0,5 % af deres BNP), mens Slovakiet og Polen brugte 0,3 % af BNP på kulsubsidier.

I forhold til 2015 steg intensiteten af subsidier til fossile brændstoffer (det beløb, der blev brugt på subsidier til fossile brændstoffer pr. euro af BNP) med 0,9 % i Cypern og med 0,4 % i Bulgarien i 2020, mens den faldt med 0,5 % i Letland og med mere end 0,3 % i Litauen og Irland. På EU-plan forblev denne intensitet af subsidier til fossile brændstoffer stort set uændret mellem 2015 og 2020. I 2021 faldt intensiteten af subsidier til fossile brændstoffer en smule i forhold til 2020 i de fleste medlemsstater.

Figur 7 — Tilskud til fossile brændstoffer i EU-medlemsstaterne i procent af BNP og i mia. EUR i 2020 sammenlignet med subsidier til fossile brændstoffer i procent af BNP i 2015



Kilde: Undersøgelse af energisubsidier og andre statslige indgreb i EU — 2022-udgaven.

3. Overensstemmelse mellem forskellige energisubsidier og energiklassificeringssystemet

EU-klassificeringssystemet kan have en indvirkning på subsidier i fremtiden og bidrage til at identificere bæredygtige aktiviteter. Det kan gøre det lettere for EU's og medlemsstaternes politikker at fokusere på aktiviteter, der bidrager væsentligt til modvirkning af og tilpasning til klimaændringer, uden at skade andre miljømål i væsentlig grad. Kommissionens undersøgelse omfatter den første statusopgørelse over, i hvilken udstrækning energisubsidier stemmer overens med de underliggende økonomiske aktiviteter, der er defineret i klassificeringssystemet[29].

Med henblik på at klassificere subsidier blev der i Kommissionens undersøgelse etableret fire forskellige kategorier[30]. Den første kategori er "konsistent" og kan anvendes i tilfælde, hvor

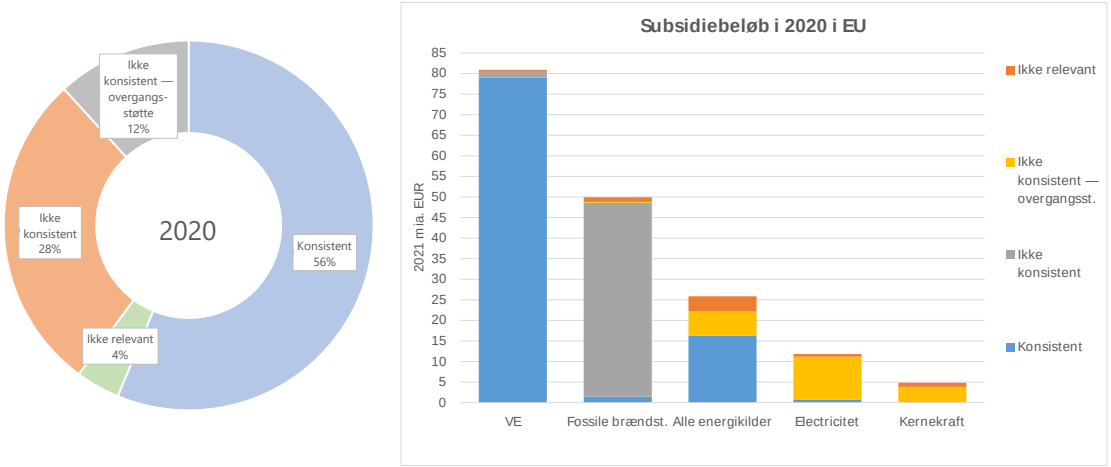
[29] Det er vigtigt at huske på, at Kommissionen allerede har stillet forslag om den supplerende delegerede retsakt om klima, der omhandler atom- og gasenergiaktiviteter, på det tidspunkt, hvor Kommissionens undersøgelse blev udarbejdet, men at medlovgivernes vedtagelsesproces endnu ikke er afsluttet, og den delegerede retsakt endnu ikke er trådt i kraft.

[30] Den detaljerede beskrivelse af hver enkelt klassificering findes i kapitel 5.1.2 om EU-klassificeringssystemet i Kommissionens undersøgelse.

subsidier begunstiger "økonomiske aktiviteter, der er omfattet af klassificeringssystemet", såsom vedvarende energikilder eller energieffektivitet generelt. Den anden kategori er "ikke konsistent — overgangsstøtte" og omfatter subsidier til aktiviteter, der ikke er støtteberettigede i henhold til EU-klassificeringssystemet, men som også kan støtte energiomstillingen, såsom dekommissionering af fossile brændstofaktiver. Den tredje kategori er "ikke konsistent" og omfatter alle subsidier, der direkte eller indirekte støtter produktion eller forbrug af fossile brændstoffer. Den sidste kategori er "ikke relevant" og omfatter subsidier, der ikke kan klassificeres under tidligere kategorier såsom markedsmekanismer (f.eks. kapacitetsmarked eller sikkerhedsreserver).

Som det fremgår af data fra Kommissionens undersøgelse, tilhører langt størstedelen af subsidierne til vedvarende energi (79 mia. EUR ud af det samlede beløb på 81 mia. EUR i 2020) kategorien "konsistent" (de resterende 2 mia. EUR i subsidier fordeles på kategorierne ikke konsistent og ikke relevant, der hovedsagelig omfatter nedsættelser af skatter eller afgifter på elektricitet fra vedvarende energikilder for nogle industrier). Derimod klassificeres de fleste subsidier til fossile brændstoffer under kategorien "ikke konsistent". I de to andre kategorier ("ikke konsistent — overgangsstøtte" og "ikke relevant") kan der f.eks. findes subsidier til omstrukturering af kulminer og ydelser til social omstilling for personer, der er beskæftiget i minesektoren. Disse to andre kategorier tegnede sig for 2,8 mia. EUR af det samlede beløb på 50 mia. EUR i subsidier til fossile brændstoffer i 2020. I kategorien "alle energikilder" faldt ca. 63 % af det samlede beløb på 26 mia. EUR i subsidier ind under kategorien "konsistent" i 2020, mens andre foranstaltninger (f.eks. skattenedsættelser på energi og tilskud til visse aktiviteter og investeringer) befandt sig i de tre andre kategorier. For både elproduktion og kernekraft faldt langt størstedelen af tilskuddene (mere end 80 %) ind under kategorien "ikke konsistent — overgangsstøtte" i 2020.

Figur 8 — Klassificering af subsidier vedrørende overensstemmelse med klassificeringssystemet i 2020



Kilde: Undersøgelse af energisubsidier og andre statslige indgreb i Den Europæiske Union — 2022-udgaven.

4. Konklusioner

Den seneste geopolitiske udvikling og de høje energipriser har nødvendiggjort nye politiske initiativer i Den Europæiske Union. Disse nye initiativer er af exceptionel karakter, men de kan fundamentalt påvirke den måde, energimarkedet og energiinfrastrukturen fungerer på. Mindre energiforbrug og en konstant reduktion af afhængigheden af fossile brændstoffer i bolig-, energi-, transport- og industrisektorerne vil bidrage til at reducere importen af fossile

brændstoffer, fremskynde omstillingen til ren energi og øge energiforsyningssikkerheden i EU. Dette indebærer en reduktion af de tilknyttede subsidier til fossile brændstoffer, og dette samt EU's klimapolitiske mål realiseres bedst ved at omdirigere ressourcer til vedvarende energikilder og energieffektivitet. Et betydeligt fald i gasforbruget på mellemlang sigt vil sandsynligvis medføre et fald i subsidierne til gas. De nuværende høje gaspriser og den forventede midlertidige stigning i kulfyret elproduktion bør ikke føre til væsentligt højere subsidier til fossile brændstoffer. Samtidig skal der i de kommende år også tages hensyn til politiske overvejelser omkring prisoverkommelighed. Kul- og brunkulsfyret elproduktionskapacitet — samt visse kernekraftværker — vil sandsynligvis fortsat indgå i visse EU-medlemsstaters elproduktion i længere tid end forventet.

For at gennemføre omstillingen til ren energi, undgå fastlåsning og strandede aktiver i fossile brændstofteknologier og minimere brugen af fossil energi er der behov for yderligere investeringer i vedvarende energi og energieffektivitet. Det vil sandsynligvis gøre det nødvendigt i højere grad at rette energisubsidier mod vedvarende energi og effektivitet, herunder efterspørgselsreaktion. Nye teknologier såsom vedvarende brint vil få stadig større betydning, hvilket indebærer højere subsidier. Energieffektivitet vil spille en central rolle i gennemførelsen af målene i REPowerEU og initiativet "Spar på gassen til en sikker vinter". De nødvendige investeringer i disse programmer kan indebære større finansiel støtte til energieffektivitet i form af øgede subsidier.

Samtidig har EU's medlemsstater gennemført en række foranstaltninger for at mindske virkningen af høje detailpriser på energi. Disse foranstaltninger vil sandsynligvis blive omsat til højere subsidier til energiefterspørgslen til husholdninger og virksomheder, i det mindste på kort og mellemlang sigt.

De detaljerede resultater af Kommissionens undersøgelse af subsidier vil blive offentliggjort sammen med denne rapport for at give et samlet billede af situationen.